

ΣΤΕ 1996*/2017 [Παράνομος καθορισμός οριογραμμής αιγιαλού]

Περίληψη

-Όπως προκύπτει από το επικυρωθέν με την προσβαλλόμενη πράξη τοπογραφικό διάγραμμα, ο δρόμος που βρίσκεται μπροστά από το επίδικο ακίνητο καταλαμβάνεται από την οριογραμμή του αιγιαλού μεταξύ των κορυφών 24 και 25. Ο εν λόγω δρόμος είναι τμήμα της οδού Ιτέας-Ερατεινής-Γέφυρας Μόρνου, η οποία καθορίστηκε ως επαρχιακή οδός του Νομού Φωκίδας με το από 6.2.1956 βασιλικό διάταγμα. Εξάλλου, το τμήμα της εν λόγω οδού «Ερατεινή -Παραλία Τολοφώνας», μεταξύ άλλων, κατετάγη στο Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο. Με τα δεδομένα αυτά, η εν λόγω οδός υφιστάμενη ήδη από το έτος 1955 και περιλαμβανόμενη στο Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο, είναι τεχνικό έργο νομίμως υφιστάμενο, κατά την έννοια του νόμου, το οποίο θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό του αιγιαλού, ανεξαρτήτως εάν υπήρχε ή όχι γνωμοδότηση του ΓΕΝ. Ωστόσο, από τα στοιχεία του φάκελου προκύπτει ότι η Διοίκηση δεν έλαβε τελικώς υπόψη της τα ανωτέρω δεδομένα ως προς το ως άνω τεχνικό έργο κατά τον καθορισμό της οριογραμμής του αιγιαλού, και τούτο παρά το ότι στην από 3.10.2008 έκθεση αυτοψίας διατυπώνεται σχετική επιφύλαξη. Εξάλλου, στην από 20.7.2009 έκθεση αυτοψίας και στα προαναφερθέντα έγγραφα του ΓΕΝ, που ελήφθησαν υπόψη για την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης, αορίστως γίνεται αναφορά στην ύπαρξη τεχνικών έργων χωρίς τις απαραίτητες εγκρίσεις.

-Με τα δεδομένα αυτά, η πρώτη προσβαλλόμενη πράξη παρίσταται, πλημμελώς αιτιολογημένη ως προς το προσβαλλόμενο μέρος του καθορισμού αιγιαλού μεταξύ των κορυφών 24 και 25 που διέρχεται από την οδό έμπροσθεν του επίδικου ακινήτου. Συνεπώς, η εν λόγω πράξη πρέπει να ακυρωθεί κατά τούτο και να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση, προκειμένου αυτή να προβεί σε νέα κρίση ως προς την οριογραμμή αιγιαλού κατά συνεκτίμηση και της προαναφερθείσας νομίμως υφιστάμενης οδού. Πρέπει, εξάλλου, η προσβαλλόμενη πράξη να ακυρωθεί και κατά το μέρος που αφορά την οριογραμμή της παραλίας μεταξύ των κορυφών 32 και 33 που διέρχεται από το επίδικο ακίνητο, η χάραξη της οποίας συναρτάται με την οριογραμμή του αιγιαλού, και τούτο ανεξαρτήτως των λόγων ακυρώσεως που πλήττουν τη χάραξη της οριογραμμής της παραλίας.

*Όμοια η ΣΤΕ 1999/2017

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Ζ. Θεοδωρικάκου

Βασικές Σκέψεις

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση: α) της 74383/3522/Φ.αιγ.-παρ./Φ.17 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας με θέμα «Καθορισμός το πρώτον των ορίων αιγιαλού-παραλίας και δημιουργία ζώνης παραλίας, στην περιοχή των οικισμών Ερατεινής και Τολοφώνας του Δήμου Τολοφώνας, Ν. Φωκίδας» (Δ΄ 404/23.9.2009) και β) της από 20.7.2009 έκθεσης της Επιτροπής του άρθρου 3 του ν. 2971/2001, που επικυρώθηκε και δημοσιεύεται με την προαναφερθείσα απόφαση του ΓΓΠ, καθ' ο μέρος με τις ανωτέρω πράξεις θίγεται ακίνητο που φέρεται ως ιδιοκτησία της αιτούσας από τον καθορισμό αιγιαλού έμπροσθεν αυτού και ζώνης παραλίας.
3. Επειδή, κατά τον νόμο, η έκθεση της επιτροπής καθορισμού των ορίων αιγιαλού και παραλίας υπόκειται σε κύρωση και ως εκ τούτου στερείται εκτελεστότητας (βλ. ΣΤΕ 4913/2013, 2500/2003, 770/2003 κ.ά.). Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση κατά το μέρος που πλήττει την από 20.7.2009 έκθεση της εν λόγω επιτροπής είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη.
4. Επειδή, η χάραξη της οριογραμμής της παραλίας, όπως καθορίσθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας στις κορυφές 32΄ και 33΄ του τοπογραφικού διαγράμματος, διέρχεται από ακίνητο του οικισμού Τολοφώνας του Δήμου Τολοφώνας Ν. Φωκίδας (υπ' αριθμ. 99 στο εν λόγω διάγραμμα, πινακίδα 5) ως προς το οποίο η αιτούσα επικαλείται εμπράγματο δικαίωμα δυνάμει συμβολαιογραφικού τίτλου, τον οποίο και προσκομίζει. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση ασκείται με έννομο συμφέρον από την αιτούσα, καθ' ο μέρος με αυτήν προσβάλλεται ο καθορισμός με την προσβαλλόμενη πράξη της οριογραμμής της παραλίας μεταξύ των κορυφών 32΄ έως 33΄, που διέρχεται από το εν λόγω ακίνητο και καθ' ο μέρος προσβάλλεται ο καθορισμός της οριογραμμής του αιγιαλού μεταξύ των κορυφών 24 και 25 έμπροσθεν του εν λόγω ακινήτου, από τον οποίο βλάπτεται.
5. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση ασκείται εμπροθέσμως, δεδομένου ότι δεν προκύπτει γνώση της προσβαλλόμενης πράξης εκ μέρους της αιτούσας, με την ιδιότητά της ως θιγόμενης ιδιοκτήτριας ακινήτου, κατατέθηκε δε σε χρόνο απέχοντα τρεις περίπου μήνες από τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης (πρβλ. ΣΤΕ 3910/2010 επταμ., 2531/2005 επταμ. κ.ά.).
6. Επειδή, ο α.ν. 2344/1940 «Περί αιγιαλού και παραλίας» (Α΄ 154) ορίζει ότι «ο αιγιαλός, ήτοι η περιστοιχούσα την θάλασσαν χερσαία ζώνη, η βρεχομένη από τας μεγίστας πλην συνήθεις αναβάσεις των κυμάτων, είναι κτήμα κοινόχρηστον ανήκει ως τοιούτον εις το Δημόσιον και προστατεύεται και διαχειρίζεται υπ' αυτού» (άρθρο 1) και ότι «ο καθορισμός της οριογραμμής του αιγιαλού γίνεται ... υπό Επιτροπής ... επί τοπογραφικού και υψομετρικού διαγράμματος» (άρθρο 2 παρ. 1 και 2). Με το άρθρο 3 παρ. 1 του αναγκαστικού αυτού νόμου ορίζεται ότι η έκθεση της ως άνω Επιτροπής, μαζί με το διάγραμμα επικυρώνονται, ύστερα από σύμφωνη γνωμοδότηση του ΓΕΝ, από τον Υπουργό των Οικονομικών, του οποίου η αρμοδιότητα είχε περιέλθει

στον οικείο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας κατά τον κρίσιμο, εν προκειμένω, χρόνο. Το άρθρο 5 του α.ν. 2344/1940 ορίζει στην παρ. 1, όπως η διάταξη αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παρ. 5 του ν. 1337/1983, ότι «όπου ο αιγιαλός δεν μπορεί λόγω της φύσεως της συνεχόμενης ξηράς να εξυπηρετήσει το σκοπό που αναφέρεται στο άρθρο 7 του νόμου αυτού, επιτρέπεται η διαπλάτυνσή του με την πρόσθεση λωρίδας γης που δεν επιτρέπεται να οικοδομηθεί ...», ενώ στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι «η κατά την προηγούμενη παράγραφο προσαυξανούσα τον αιγιαλόν λωρίς γης καλείται εν τω παρόντι νόμω “παραλία”». Εξάλλου, στον ν. 2971/2001 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» (Α΄ 285), ο οποίος αντικατέστησε τον α.ν. 2344/1940, ορίζεται στο μεν άρθρο 3 παρ. 1 ότι: «Ο καθορισμός των ορίων του αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού γίνεται από Επιτροπή η οποία συγκροτείται σε επίπεδο νομού με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και αποτελείται από: α) τον προϊστάμενο της Κτηματικής Υπηρεσίας ως πρόεδρο, β) έναν μηχανικό της Κτηματικής Υπηρεσίας με ειδικότητα τοπογράφου ή πολιτικού μηχανικού..., γ) τον αρμόδιο Λιμενάρχη, δ) τον διευθυντή της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, ε) τον διευθυντή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας της Περιφέρειας. ... 2. ...», στο δε άρθρο 4 ότι: «1. Η οριογραμμή του αιγιαλού χαράσσεται από την Επιτροπή του άρθρου 3 ως πολυγωνική γραμμή πλησιέστερη στην πραγματική φυσική γραμμή και απεικονίζεται στο σχετικό διάγραμμα με ερυθρό χρώμα. Οι οριογραμμές της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού απεικονίζονται με κίτρινο και κυανούν χρώμα αντίστοιχα. ... 2. Η χάραξη γίνεται σε κτηματογραφικό υψομετρικό διάγραμμα, με κλίμακα τουλάχιστον 1:1000 στο οποίο αποτυπώνονται και τα όρια των περιλαμβανόμενων επί μέρους ιδιοκτησιών και οι εικαζόμενοι κύριοι αυτών...» Στο άρθρο 9 του ίδιου ως άνω νόμου, το οποίο αφορά στα στοιχεία καθορισμού αιγιαλού και παραλίας, ορίζεται ότι «1. Η Επιτροπή για τη χάραξη της οριογραμμής του αιγιαλού και της παραλίας λαμβάνει υπόψη της ύστερα από αυτοψία τις φυσικές και λοιπές ενδείξεις, που επηρεάζουν το πλάτος του αιγιαλού και της παραλίας και ενδεικτικά: α) τη γεωμορφολογία του εδάφους, αναφορικά με κατηγορίες υψηλών και χαμηλών ακτών, τη σύστασή του, καθώς και το φυσικό όριο βλάστησης, ... στ) την ύπαρξη τεχνικών έργων στην περιοχή, που νομίμως υφίστανται ...». Το άρθρο 34 παρ. 2 και 3 του ν. 2971/2001, το οποίο ανήκει στις τελικές και μεταβατικές διατάξεις του νόμου αυτού, ορίζει τα εξής: «2. Εξακολουθούν να διέπονται από τις ισχύουσες μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διατάξεις, οι εκκρεμείς υποθέσεις που αφορούν τον καθορισμό αιγιαλού και παραλίας, καθώς και συναφή θέματα 3. Από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου καταργούνται οι Α.Ν. 2344/1940, το άρθρο 60 του Π.Δ. 11.12.11.1929». Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 37 του νόμου αυτού η ισχύς των διατάξεων αυτού αρχίζει από την δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή από 19.12.2001, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

7. Επειδή, με τις ανωτέρω διατάξεις του α.ν. 2344/1940, ο οποίος εφαρμόζεται κατ' αρχήν στην προκείμενη περίπτωση, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 2971/2001, εφόσον η υπόθεση ήταν εκκρεμής κατά τη δημοσίευσή του (είχε

υποβληθεί η υπ' αριθμ. 837/27.11.1998 αίτηση της τέως Κοινότητα Ερατεινής), αλλά και με τις διατάξεις του μεταγενέστερου ν. 2971/2001, ο οποίος ίσχυε κατά τον χρόνο επικύρωσης της από 20.7.2009 έκθεσης της αρμόδιας Επιτροπής, θεσπίζεται διοικητική διαδικασία για τον καθορισμό, κατά δέσμια αρμοδιότητα, της οριογραμμής του αιγιαλού ως φυσικού φαινομένου, ήτοι της μέγιστης πλην συνήθους αναβάσεως των κυμάτων, σε δεδομένη χερσαία ζώνη. Η σχετική διαπίστωση μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε πρόσφορο, κατά τα δεδομένα της κοινής ή της επιστημονικής πείρας, μέσο, στα οποία περιλαμβάνεται και η αυτοψία των μελών του οικείου διοικητικού οργάνου. Κατά δε την έννοια των διατάξεων του α.ν. 2344/1940, όπως ήδη διατυπώνεται ρητά στο άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 2971/2001, κατά τον καθορισμό του αιγιαλού λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, τα νομίμως υφιστάμενα τεχνικά έργα.

8. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: Κατά το έτος 1998 υπεβλήθη από την τέως Κοινότητα Ερατεινής αίτηση (υπ' αριθμ. 837/27.11.1998) για τον καθορισμό των ορίων του αιγιαλού και της παραλίας στην περιοχή των οικισμών Ερατεινής και Τολοφώνα του Δήμου Τολοφώνας του Νομού Φωκίδας. Προς το σκοπό αυτό αρχικά συνετάγη το από Αυγούστου 1998 κτηματολογικό-υψομετρικό διάγραμμα της εν λόγω περιοχής, από διπλωματούχο αγρονόμο-τοπογράφο μηχανικό, το οποίο, αφού ελέγχθηκε από πολιτικό μηχανικό, θεωρήθηκε στις 11.9.1998 από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Ν.Α. Φωκίδας. Επίσης συνετάγη η από 31.1.2000 έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής καθορισμού ορίων αιγιαλού και παραλίας, η οποία απεστάλη, συνοδευόμενη από το ανωτέρω τοπογραφικό διάγραμμα, προς το Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (ΓΕΝ) τον Φεβρουάριο του 2000. Το ΓΕΝ δεν συμφώνησε με τα προταθέντα όρια, θεωρώντας ότι το εύρος του αιγιαλού σε ορισμένα σημεία είναι μικρό και πρέπει να αυξηθεί, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης που υπήρχε προ της κατασκευής τεχνικών έργων, τα οποία έχουν εκτελεσθεί χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμοδοτηση του ΓΕΝ, κατά παράβαση του α.ν. 2344/1940 (βλ. 544.5/438/00/846/22.6.2000 έγγραφο του ΓΕΝ και από 5.6.2000 έγγραφο της Υδρογραφικής Υπηρεσίας του Πολεμικού Ναυτικού). Επίσης διατυπώθηκε η γνώμη ότι θα πρέπει να χαραχθεί οριογραμμή παλαιού αιγιαλού, έτσι ώστε εντός της εν λόγω ζώνης να περιλαμβάνονται όλες οι παρατηρούμενες στις αεροφωτογραφίες φωτοληψίας ετών 1945 και 1960 αμμώδεις, προσχωσιγενείς, ακαλλιέργητες, χωρίς ίχνη νομής και κατοχής, σε επαφή με τον αιγιαλό εκτάσεις. Το 2008 κινήθηκε εκ νέου η διαδικασία καθορισμού των ορίων αιγιαλού και παραλίας στην εν λόγω περιοχή και το ως άνω τοπογραφικό διάγραμμα ενημερώθηκε τον Αύγουστο 2008 από άλλο αγρονόμο-τοπογράφο μηχανικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 2971/2001. Ακολούθως συνετάγη η από 3.10.2008 έκθεση της, κατά το άρθρο 3 του ν. 2971/2001, αρμόδιας Επιτροπής, η οποία έλαβε υπόψη της μεταξύ άλλων τις υποδείξεις του ΓΕΝ, που περιλαμβάνονταν στο προαναφερθέν από 22.6.2000 έγγραφό του και πρότεινε τον καθορισμό ορίων αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού στην περιοχή. Ένα από τα πέντε μέλη της Επιτροπής (η Διευθύντρια της Διεύθυνσης Πολεοδομίας Φωκίδας) υπέγραψε την έκθεση με επιφύλαξη, διατυπώνοντας την αντίθεσή της στον προτεινόμενο καθορισμό

γραμμής αιγιαλού, για το λόγο ότι εντός της νέας ζώνης αιγιαλού περιλαμβάνεται ο επαρχιακός δρόμος Ερατεινής-Τολοφώνας, «ο οποίος προϋπάρχει χαρακτηρισμένος ως Νομαρχιακός από το έτος 1956 (ΦΕΚ ...)». Η εν λόγω έκθεση μαζί με το ως άνω τοπογραφικό διάγραμμα διαβιβάστηκαν στο ΓΕΝ τον Φεβρουάριο 2009, το οποίο συμφώνησε με τα προτεινόμενα όρια αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού και, αφού διατύπωσε ορισμένες υποδείξεις ως προς την τελική μορφή του διαγράμματος, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, μετά τη συμμόρφωση προς τα ανωτέρω, δύναται να επακολουθήσει η διαδικασία εκδόσεως επικυρωτικής απόφασης (βλ.

544.5/412/09/6913/25.6.2009 έγγραφο του ΓΕΝ και από 29.5.2009 έγγραφο της Υδρογραφικής Υπηρεσίας). Η αρμόδια Επιτροπή συνεδρίασε εκ νέου στις 20.7.2009 και, μετά από αυτοψία, καθόρισε τις οριογραμμές αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού, συμπληρώνοντας το ως άνω τοπογραφικό διάγραμμα σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΓΕΝ. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην από 20.7.2009 έκθεση, η Επιτροπή, σύμφωνα με την αντίληψη που σχημάτισαν τα μέλη της κατά την επί τόπου μετάβασή τους, σχετικά με το πλάτος της βρεχόμενης ζώνης της ξηράς και τα λοιπά συναφή στοιχεία, οριστικοποίησε την πρότασή της για τα προτεινόμενα όρια αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού. Μεταξύ άλλων ελήφθησαν υπόψη: α) ότι στην εξεταζόμενη ακτή υπάρχουν τεχνικά έργα χωρίς τις απαραίτητες εγκρίσεις (εκ προφανούς παραδρομής αναφέρεται ότι «δεν υπάρχουν») και ότι η οριογραμμή του αιγιαλού πρέπει να χαραχθεί λαμβανομένης υπόψη της προ της κατασκευής των έργων καταστάσεως και β) το τοπογραφικό διάγραμμα του οικισμού της Ερατεινής που συντάχθηκε τον Αύγουστο του 1973 κατόπιν αναθέσεως της Τ.Υ.Δ.Κ από ιδιωτικό τεχνικό γραφείο, στο οποίο φαίνεται η κατάσταση της ακτής πριν την εκτέλεση τμήματος των σήμερα υφιστάμενων έργων διαμόρφωσής της. Εν συνεχεία, με την 74383/3522/Φ.αιγ.-παρ./Φ.17/2009 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας με θέμα «Καθορισμός το πρώτον των ορίων αιγιαλού-παραλίας και δημιουργία ζώνης παραλίας, στην περιοχή των οικισμών Ερατεινής και Τολοφώνας του Δήμου Τολοφώνας, Ν. Φωκίδας» (Δ' 404/23.9.2009) (πρώτη προσβαλλόμενη πράξη) επικυρώθηκε η ως άνω από 20.7.2009 έκθεση και το από Αυγούστου 1998 κτηματολογικό-υψομετρικό διάγραμμα της εν λόγω περιοχής, θεωρημένο και ενημερωμένο κατά τα προαναφερθέντα. Στο εν λόγω κτηματολογικό διάγραμμα, που συμπληρώθηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΓΕΝ, καθορίσθηκαν από την αρμόδια Επιτροπή: α) η οριογραμμή του αιγιαλού με κόκκινες συνεχείς πολυγωνικές γραμμές με στοιχεία 1,2,3 ... 51,52,53 και 54,55,56, ..., 65, 66, 67, των οποίων οι κορυφές ορίζονται με τις συντεταγμένες τους στο Κρατικό Δίκτυο, στο προβολικό σύστημα HATT, β) η οριογραμμή της παραλίας με κίτρινη συνεχή πολυγωνική γραμμή με στοιχεία 1', 2', 3', ..., 67', 68', 69' και 70', 71', 72' ... 80', 81', 82' σε απόσταση 15 μέτρων από την οριογραμμή του αιγιαλού, εκτός των τμημάτων, όπου ακολουθούν την σε μικρότερη απόσταση υφιστάμενη γραμμή δόμησης για την εξυπηρέτηση των σκοπών της παρ. 2 του άρθρου 1 και της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2971/2001 και γ) η οριογραμμή του παλαιού αιγιαλού με μπλε συνεχείς πολυγωνικές γραμμές με στοιχεία (1'', 2'', 3'', ... 12'', 13'', 14'') (15'', 16'', 17'', ... 21'', 22'',

23'')-(24'', 25'', 26'', 27'' -28'', 29'', 30'')-(31'', 32'', ... 35'', 36'') και (37'', 38'').

9. Επειδή, προβάλλεται, μεταξύ άλλων, ότι η πρώτη προσβαλλόμενη πράξη, καθ' ο μέρος προσβάλλεται, είναι παράνομη και ακυρωτέα, διότι, κατά παράβαση του νόμου, κατά τον καθορισμό του αιγιαλού δεν ελήφθη υπόψη νομίμως υφιστάμενο έργο στην επίδικη περιοχή και συγκεκριμένα η ασφαλοστρωμένη επαρχιακή οδός διπλής κατευθύνσεως Ερατεινής-Τολοφώνας, πλάτους 8-10 μ., η οποία διέρχεται πλησίον του επίδικου ακινήτου και αποτυπώνεται στο σχεδιάγραμμα που έχει δημοσιευθεί με την προσβαλλόμενη πράξη. Έτσι, κατά τα προβαλλόμενα, με την προσβαλλόμενη η εν λόγω οδός κατά το μεγαλύτερο μέρος αυτής καθίσταται πλέον τμήμα του αιγιαλού και ακυρούται η κατά προορισμό χρήση της, ενώ η διέλευση προς τη θάλασσα πρέπει στο εξής να γίνεται μέσω των παρακείμενων ιδιοκτησιών, τμήμα των οποίων χαρακτηρίζεται ως παραλία, όπως στην περίπτωση του επίδικου ακινήτου.

10. Επειδή, πράγματι, όπως προκύπτει από το επικυρωθέν με την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη τοπογραφικό διάγραμμα, ο δρόμος που βρίσκεται μπροστά από το επίδικο ακίνητο καταλαμβάνεται από την οριογραμμή του αιγιαλού μεταξύ των κορυφών 24 και 25. Ο εν λόγω δρόμος είναι τμήμα της οδού Ιτέας-Ερατεινής-Γέφυρας Μόρνου, η οποία καθορίστηκε ως επαρχιακή οδός του Νομού Φωκίδας με το από 6.2.1956 βασιλικό διάταγμα (Α' 47), για το οποίο εκδόθηκε η 30/4.1.1956 θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εξάλλου, το τμήμα της εν λόγω οδού «Ερατεινή-Παραλία Τολοφώνας», μεταξύ άλλων, κατετάγη στο Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο με την ΔΜΕΟ/ε/0/266/9.3.1995 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 293). Με τα δεδομένα αυτά, η εν λόγω οδός, υφιστάμενη ήδη από το έτος 1955 και περιλαμβανόμενη στο Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο, είναι τεχνικό έργο νομίμως υφιστάμενο, κατά την έννοια του νόμου, το οποίο θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό του αιγιαλού, ανεξαρτήτως εάν για την αρχική κατασκευή του ή για την τυχόν βελτίωσή του υπήρχε ή όχι γνωμοδότηση του ΓΕΝ. Ωστόσο, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η Διοίκηση δεν έλαβε τελικώς υπόψη της τα ανωτέρω δεδομένα ως προς το ως άνω τεχνικό έργο κατά τον καθορισμό της οριογραμμής του αιγιαλού, και τούτο παρά το ότι στην από 3.10.2008 έκθεση αυτοψίας διατυπώνεται σχετική επιφύλαξη. Εξάλλου, στην από 20.7.2009 έκθεση αυτοψίας και στα προαναφερθέντα έγγραφα του ΓΕΝ, που ελήφθησαν υπόψη για την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης, αορίστως γίνεται αναφορά στην ύπαρξη τεχνικών έργων χωρίς τις απαραίτητες εγκρίσεις.

11. Επειδή, με τα δεδομένα αυτά, η πρώτη προσβαλλόμενη πράξη παρίσταται, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα, πλημμελώς αιτιολογημένη ως προς το προσβαλλόμενο μέρος του καθορισμού αιγιαλού μεταξύ των κορυφών 24 και 25 που διέρχεται από την οδό έμπροσθεν του επίδικου ακινήτου. Συνεπώς, η εν λόγω πράξη πρέπει να ακυρωθεί κατά τούτο και να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση, προκειμένου αυτή να προβεί σε νέα κρίση ως προς την οριογραμμή αιγιαλού, κατά συνεκτίμηση και της προαναφερθείσας νομίμως υφιστάμενης οδού. Πρέπει, εξάλλου, η προσβαλλόμενη πράξη να ακυρωθεί και κατά το μέρος που αφορά την οριογραμμή της παραλίας

μεταξύ των κορυφών 32´ και 33´ που διέρχεται από το επίδικο ακίνητο, η χάραξη της οποίας συναρτάται με την οριογραμμή του αιγιαλού, και τούτο ανεξαρτήτως των λόγων ακυρώσεως που πλήττουν τη χάραξη της οριογραμμής της παραλίας (πρβλ. ΣτΕ 1811/2016, 1781/2015, 1305-1302/2000).